

LỄ THẾT ĐÃI THẦN YANG VỚI NGHI THỨC RU CON PAYAK RU ANÂK

ᩈᩣ᩠ᨦᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠

So với nghi lễ nghi lễ thết đãi thần yang bình thường như ở trên, thì nghi lễ thết đãi thần yang theo nghi thức ru con có sự khác biệt và có thêm một số nghi thức gồm :

1. Nghi thức múa đập 3 gạ lúa.
2. Nghi thức cho con ăn
3. Nghi thức hát ru con ngủ.

Nghi lễ không ngoài mục đích cúng tế thết đãi thần yang đền t háp và các thần yang khác để cầu xin phù hộ độ trì mưa thuận gió hòa mùa màng tươi tốt bội thu cũng như gia đình con cái tộc họ được mạnh khỏe và hạnh phúc. Về tổ chức nghi lễ thì do gia đình tộc họ đóng góp tiền của và nhân lực để thực hiện. Nghi lễ có định kỳ 7 năm nhằm vào năm sữu và năm mùi theo quy định phong tục, với thời gian trong 1 ngày vào buổi sáng và trưa, ngày thứ tư hoặc thứ bảy hạ tuần trăng hay thượng tuần trăng và phải là ngày chẵn không ky. Về địa điểm hành lễ thì trong nhà lễ sân nhà.

Nghi lễ do chức sắc *Ong kadhar* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ thầy kéo cây đàn nhị *rabep* ᩈᩣ᩠᩠᩠ chủ lễ và các chức sắc chức việc đồng hành lễ thì có bà bóng *Muk pajuw* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠, bà múa tộc họ *muk rija* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ và ông chủ nhà *Ong po sang* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠. Về gia cầm và con vật khác thì có 1 con gà *manuk* ᩈᩣ᩠᩠᩠, 1 con cá nhám khô *ikan yau thu* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ và 3 ký cá khô *arik* ᩈᩣ᩠᩠᩠. Với các món ăn thì có : Cơm *Lisei* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Thịt gà *Rilaow manuk* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Cá kho *Ikan khaow* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Canh cá *Aia habai ikan* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Cá khô rang *Arik hana* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Cá nhám khô nướng *Arik ikan yau aem* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Rau ghém *Giaim* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Món gỏi *Liba* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Mắm chám *Masin* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Muối hạt *Sara* ᩈᩣ᩠᩠᩠,

Các vật lễ khác thì có nước trà *aia caiy* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠, quả trứng gà *baoh manuk* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠, trầu cau *hala panâng* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠, rượu *alak* ᩈᩣ᩠᩠᩠ và ché rượu cần *caih aia tapai* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠. Với các loại bánh trái thì có : Bánh tét cặp *Pei nung binah* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Bánh bột gạo hấp *Hakul* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Bánh trắng *pei cem* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Chuối *Patei* ᩈᩣ᩠᩠᩠ - Hạt nổ *Kamang* ᩈᩣ᩠᩠᩠,

Về nhạc cụ và ca vũ thì có : Cây đàn nhị *rabep* ᩈᩣ᩠᩠᩠, cái trống vỗ *baranâng* ᩈᩣ᩠᩠᩠, cái chiêng *céng* ᩈᩣ᩠᩠᩠. Còn về ca vũ thì có các bài hát công ơn sự nghiệp thần yang của chức sắc *ong kadhar* ᩈᩣ᩠᩠᩠, lời khấn vái của các thành phần chức sắc chức việc và các điệu múa của bà bóng *muk pajuw* ᩈᩣ᩠᩠᩠ ᩈᩣ᩠᩠᩠ với các vật dụng thiết yếu.

Quảng Văn Đại